

VALORIFICAREA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE PRIN BREVET DE INVENȚIE

Progresul tehnologic și prosperitatea economică a societății este determinată de sistemul cercetare-dezvoltare-inovare. Cea mai mare parte a produsului științific devine public prin editarea monografiilor, lucrărilor științifice, revistelor de specialitate în care cercetătorii prezintă rezultatele obținute. Alt rezultat reprezentativ al cercetării științifice este brevetul de invenție – o formă protejată prin drepturi de proprietate intelectuală, care conține o contribuție științifică specifică, în special, cu caracter aplicativ, care facilitează procesul de transfer tehnologic în economia reală.

Invenția reprezintă o idee novatoare destinată soluționării unei probleme, în general de natură științifică sau tehnică. Brevetarea unei invenții asigură atât protecția juridică a autorului, precum și posibilitatea de expertizare, informare și documentare în domeniu. Alături de publicațiile științifice cu factor de impact, brevetele de invenție constituie un indicator scientometric important pentru evaluarea activității de cercetare. Documentele brevetate aparțin fluxului principal al literaturii științifice, iar la nivel mondial, brevetarea se consideră ca unul dintre indicatorii de bază ai dezvoltării inteligente.

Entitățile științifice din Republica Moldova dețin un rol prioritar în crearea, comunicarea și difuzarea rezultatelor științifice și inovațiilor în sectorul real al economiei naționale. Pentru conturarea unei imagini clare despre contribuția mediului academic în dezvoltarea științei aplicative, evidențiem una dintre cele mai elocvente forme de comunicare științifică – brevetul de invenție.

Lucrarea bibliografică „Invențiile Academiei de Științe a Moldovei (1995-2016)” cuprinde **1090** de brevete de invenție care sunt acordate Institutelor de Cercetare ale Academiei de Științe a Moldovei (în calitate de autori instituționali) de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) din Republica Moldova.

Potențialul informațional al lucrării reflectă activitatea inovațională a 12 instituții de cercetare din sfera științei și inovării, care sunt solicitanții și titularii documentelor brevetate în perioada anilor 1995-2016 și cuprinde brevete de invenție, brevete de invenție de scurtă durată, brevete pentru soi de plante. Informația inclusă este sistematizată după următoarea structură:

- Denumirea titularului și date generale despre instituție;
- Numărul brevetului de invenție;
- Indicele Clasificării Internaționale a Brevetelor (CIB), care include toate domeniile științei și tehnicii;
- Titlul invenției;
- Numele, prenumele inventatorilor, țara;
- Data publicării în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială (BOPI) al AGEPI.

Instituțiile de cercetare sunt prezentate în ordine alfabetică, iar documentele brevetate sunt sistematizate în ordinea cronologică inversă, conform anului, luna și data publicării în Buletinul Oficial de Proprietate Industrială (BOPI). Titlul brevetului este prezentat în limba română.

În procesul de cercetare și selectare a documentelor de brevet au fost utilizate bazele de date ale AGEPI „Invenții” și „Soi de plantă”, Buletinul Oficial de Proprietate Industrială din anii 1995-2016 și Colecția de documente brevetate pe suport de hârtie a Bibliotecii Republicane Tehnico-Științifice a Institutului Național de Cercetări Economice.

Lucrarea bibliografică are ca scop cumularea, sintetizarea și valorificarea muncii creative a oamenilor de știință, care activează în instituțiile de cercetare ale AȘM și mediatizarea rezultatelor științifice obținute în societate.

Pentru facilitarea utilizării documentelor, lucrarea este însoțită de un index auxiliar de nume al inventatorilor. Acest index scoate în evidență **1023** de cercetători științifici, care se regăsesc în calitate de autori/coautori în brevetul de invenție instituțional, iar numele, prenumele persoanei orientează spre numărul descrierii bibliografice al documentului brevetat. Indexul de nume este structurat în ordinea alfabetică și este plasat la sfârșitul lucrării.

Cercetarea bibliografică „*Invențiile Academiei de Științe a Moldovei (1995-2016)*” reflectă potențialul creativ al savanților moldoveni, realizările științifice prin brevet, care, cu certitudine, asigură o prioritate științifică indiscutabilă și consolidează legăturile dintre sistemul de cercetare-dezvoltare și cerințele progresului economic. De asemenea, reliefează rolul proprietății intelectuale în valorificarea rezultatelor cercetării științifice și modalitățile de transmitere către mediul exterior.

Lucrarea este destinată mai multor categorii de utilizatori: cercetători, studenți, inventatori, consilieri în proprietatea industrială, manageri, antreprenori, experți care efectuează cercetări și documentări în domeniul invențiilor.

Elena Bordian, Director BRTȘ